

Polska



Kto i gdzie inwestuje

2015-06-18 09:00:03



Chiny są atrakcyjnym miejscem dla zagranicznych inwestorów. Przyciągają kapitał ogromnym rynkiem wewnętrznym i wciąż konkurencyjną siłą roboczą.



Wartość zrealizowanych bezpośrednich inwestycji zagranicznych (FDI) w Chinach w 2012 r. wyniosła 113,3 mld dol., co oznacza spadek o 3,7 proc. rok do roku. Ponad 77 proc. wszystkich inwestycji pochodzi z krajów Azji, głównie Hong Kongu (58,7 proc.), Japonii (6,6 proc.), Singapuru (5,64 proc.) i Korei Południowej (2,7 proc.). W I kwartale 2013 roku wartość zrealizowanych FDI w Chinach wyniosła 30,2 mld dol., co oznacza wzrost o 1,4 proc. rok do roku.



źródło: Bank Światowy

Według danych na koniec 2012 roku największa część bezpośrednich inwestycji zagranicznych została ulokowana w sektorze wytwórczym. Wartość inwestycji wyniosła 48,9 mld dol., co stanowiło 43,7 proc. wszystkich w Chinach. Sektor nieruchomości przyciągnął inwestycje o wartości 24,1 mld dol., co oznacza udział 21,6 proc.

Duża część kapitału została ulokowana w inwestycjach z zakresu sprzedaży hurtowej i detalicznej (9,5 mld dol.; 8,5 proc.) oraz usług leasingu i działalności komercyjnej (8,2 mld dol.; 7,4 proc.). Inwestycje w sektorze usług komputerowych i software osiągnęły wartość 3,4 mld dol. (3 proc.). W badania naukowe i poszukiwania geologiczne zainwestowano ponad 3 mld dol. (2,8 proc.). Sektor rolnictwa, leśnictwa i rybołówstwa przyciągnął inwestycje o wartości 2,1 mld USD (1,9 proc.), natomiast kapitał ulokowany w produkcję i zaopatrzenie w wodę, gaz i energię elektryczną był równy ok. 1,6 mld dol. (1,5 proc.).

Zdecydowana większość bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Chinach przypada na najbardziej rozwinięte prowincje wschodnie, których udział w całości inwestycji wynosi 85 proc. W skład prowincji wschodnich wchodzi: Pekin, Tianjin, Hebei, Liaoning, Szanghaj, Jiangsu, Zhejiang, Fujian, Shandong, Guangdong, Hainan.

Na prowincje Chin środkowych przypada ok. 9 proc. wszystkich inwestycji zagranicznych. (są to: Shanxi, Jilin, Heilongjiang, Anhui, Jiangxi, Henan, Hubei, Hunan). Ok. 6 proc. inwestycji lokowanych jest w rejonach zachodnich Chin, czyli w prowincjach Mongolia Wewnętrzna, Guangxi, Sichuan, Chongqing, Guizhou, Yunnan, Shaanxi, Gansu, Qinghai, Ningxia, Xinjiang oraz Tybet.

W roku 2012 inwestycje w środki trwałe wzrosły o 20,6 proc. (r/r) i wyniosły ok. 5.790,2 mld dol.). Największe inwestycje poczyniono w sektorze usługowym (wzrost o 20,6 proc.), następnie w przemyśle i budownictwie (wzrost o 20,2

proc.) oraz w rolnictwie (wzrost o 32,2 proc.). Źródłem inwestycji w środki trwałe są głównie fundusze własne przedsiębiorstw (67,3 proc.), pożyczki krajowe (12,5 proc.), fundusze państwowe (4,8 proc.) oraz inwestycje zagraniczne (1,1proc.).

W I kwartale 2013 roku inwestycje w środki trwałe wzrosły o 20,9 proc. (r/r) i wyniosły ok. 925,9 mld dol. Podobnie jak w 2012 roku najwięcej zainwestowano w sektorze usługowym (wzrost o 24,5 proc.), przemyśle i budownictwie (wzrost o 16,2 proc.) i rolnictwie (wzrost o 31,4 proc.). Źródłem inwestycji pozostają fundusze własne przedsiębiorstw (64,5 proc.), pożyczki krajowe (14,2 proc.), fundusze państwowe (3,7 proc.) oraz inwestycje zagraniczne (1,3 proc.).

Polska-Chiny

Większe polskie firmy, które są obecne na chińskim rynku, to m.in. Selena, Bioton, Rafako, Kopex i Fasing. Stan należności z tytułu polskich bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Chinach na koniec 2012 roku osiągnął wartość 131,3 mln euro.

Polskie przedsiębiorstwa są zainteresowane przede wszystkim współpracą inwestycyjną w sektorze górniczym, farmaceutycznym, chemii budowlanej, przemyśle odzieżowym i spożywczym. Według informacji China Investment Promotion Agency w Chinach w roku 2011 działały 242 firmy z udziałem kapitału polskiego.

Potencjalne dziedziny współpracy

Do potencjalnych obszarów współpracy należy zaliczyć projekty z zakresu ochrony środowiska. Władze chińskie kładą bowiem duży nacisk na wszelkie działania z zakresu zwiększenia ochrony środowiska naturalnego. Spodziewana jest znaczna liczba nowych projektów, w przygotowaniach i realizacji których ma szansę zaistnieć strona polska.

Z kolei wzrost aktywności firm chińskich odnotowano w zakresie możliwej realizacji projektów infrastrukturalnych w Polsce (stadiony sportowe, budownictwo miejskie).

Na horyzoncie jest też współpraca naukowo-techniczna, a w szczególności badania dotyczące zmian klimatycznych, w tym produkcja energii, biotechnologie oraz zdrowie i produkcja zdrowej żywności.

Władze ChRL zachęcają wiodące międzynarodowe ośrodki badawcze i uniwersytety do otwierania, wraz z chińskimi partnerami, laboratoriów mających w znaczny sposób zwiększyć krajowe możliwości, w takich dziedzinach jak zaawansowane technologie. To również szansa dla polskich ośrodków naukowych i badawczych na to, aby zaistnieć w dziedzinie naukowo-technicznej na rozwijającym się bardzo dynamicznie rynku.

Perspektywiczne mogą być projekty w dziedzinie bezpieczeństwa pracy w górnictwie węglowym, w tym wspólne opracowywanie pełnych systemów górniczych przystosowywanych do warunków chińskich i potencjalnie z zakresu przemysłu lotniczego.

W dalszej kolejności pozytywne perspektywy współpracy rysują się w dziedzinach biotechnologii, informatyki oraz technologii związanych z efektywnym wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii.

Niełatwy dostęp do chińskiego rynku

Wejście na rynek chiński nadal stanowi dla polskich firm wyzwanie. Na przeszkodzie stają pozataryfowe bariery w dostępie do rynku chińskiego. Chiny od 30 lat dążą do rozwoju rodzimych zdolności wytwórczych przy wykorzystaniu zagranicznych technologii, surowców i kapitału.

Ponadto, w branżach traktowanych priorytetowo jak np. przemysł samochodowy, inwestor zagraniczny nie może posiadać większości kapitału. W sektorze budowlanym trzeba wykazać się długoletnim doświadczeniem na rynku by móc ubiegać się o realizację projektów.

Zakładając firmę handlową z kapitałem zagranicznym należy się liczyć z długotrwałą procedurą zatwierdzającą, czasochłonne są także procedury certyfikacji wyrobów przemysłowych. Istnieją zakazy importu szeregu artykułów rolno - spożywczych. Dobrą ilustracją trudności w wyeksportowaniu towarów do Chin jest porównanie liczby eksporterów z Polski do Chin (ponad 2100 firm) do liczby importerów towarów z tego kraju na nasz rynek (ponad 22 tys. firm). Trzeba jednak obiektywnie przyznać, że Chiny dysponują znacznie szerszą, a przede wszystkim tańszą ofertą towarową w eksporcie.

Spośród różnorodnych pozataryfowych barier w dostępie do rynku chińskiego, do największych przeszkód należą kwoty i licencje, nieprzejrzystość regulacji prawnych, postępowania ochronne i antydumpingowe, reguły standaryzacji, certyfikacji i norm technicznych; wymagania finansowe dla zagranicznych inwestorów, wysokie koszty akwizycji i reklamy oraz bariera językowa i kulturowa.

Główne trudności i bariery w dostępie do rynku chińskiego mają charakter powszechny, pozostają niezmiennie od szeregu lat. Mówimy przede wszystkim o barierach o charakterze instytucjonalno-kulturowym, odmienności systemu prawnego, braku przejrzystości i dostępności przepisów regulujących działalność gospodarczą, trudnościach we współpracy z chińskimi urzędami i biznesmenami. To również bariery o charakterze technicznym, obejmujących niespójność standardów, szczególne wymogi certyfikacyjne dla towarów importowanych np. konieczność uzyskania chińskiego certyfikatu CCC (China Compulsory Certificate), barierach w dostępie dla towarów pochodzenia zwierzęcego, w tym wynikających z wymogów fitosanitarnych.

Z uwagi na mniejszą skalę działalności, polskie firmy rzadko napotykać na problemy związane z ochroną praw własności intelektualnej. Inne bariery w dostępie do rynku w takich sektorach jak usługi bankowe, ubezpieczeniowe, budowlane, przemysł motoryzacyjny nie mają istotnego praktycznego znaczenia z uwagi na stosunkowo niskie zainteresowanie i możliwości polskich firm w tych dziedzinach.

Polskie firmy mają ograniczone możliwości wynikające z relatywnie małej skali produkcji i działalności szeregu z nich. W rezultacie wiele z firm nie jest w stanie angażować dużych środków finansowych, poświęcić czasu, opracować strategii działań o charakterze lobbingsowym, promocyjnym oraz analitycznym, a także odpowiednio dostosowywać swoje produkty do potrzeb i wymogów rynku chińskiego. Trzeba zdawać sobie również sprawę ze słabo rozwiniętej infrastruktury przedstawicielskiej polskich instytucji gospodarczych w Chinach.

Poza tym nie ma skutecznych metod arbitrażu w relacjach handlowych firm polskich i chińskich (brak polskich kancelarii prawnych działających w Chinach). Kwestii rozwiązywania sporów oraz sposobów trafnej weryfikacji chińskich firm unikają w rozmowach także chińscy przedstawiciele władz nadzorujących działalność gospodarczą oraz organizacji gospodarczych. Rokrocznie odnotowuje się wzrost liczby oszustw, których ofiarami padają polscy przedsiębiorcy. Pojawiają się jednak także pojedyncze zgłoszenia firm chińskich oszukanych przez polskich partnerów.

Zacieśnianie współpracy

Jedną z konkretnych, przynoszących zauważalne efekty form promocji współpracy gospodarczej jest organizacja seminariów branżowych i misji handlowych w Chinach i w Polsce. Kontynuacją tego typu działań powinno być dążenie do organizacji stałych przedstawicielstw w Chinach polskich przedsiębiorstw.

Duże znaczenie ma obecność na imprezach targowych, zarówno polskich przedsiębiorców przedstawiających własną ofertę, jak również organizacja stoisk rządowych z ofertą inwestycyjną i promocyjną Polski. W marcu 2012 roku MG uruchomiło portal Go China (Do Chin) (www.gochina.gov.pl, www.dochin.gov.pl), na którym gromadzone są informacje przydatne dla firm pragnących handlować z Chinami, dla eksporterów, inwestorów, importerów.

Polskie spółki JV w Chinach

Większość polskich firm działających w Chinach reprezentuje sektor MSP, niemniej kilka obecnych tam organizacji to duże i mocno osadzone na rynkach przedsiębiorstwa, do których należą: Selena, KGHM, Kopex, PMP Poland.

1. **Selena** jest obecna w Chinach już od kilku lat. Produkcję i sprzedaż rozpoczęła w 2009 roku, uruchamiając zakłady w Nantongu i Foszanie. Pierwszy ośrodek stanowi też centralę firmy w Chinach, a jej oddziały uruchomiono w kilku innych ośrodkach, m.in. w Szanghaju i Pekinie. Grupa Selena prowadzi sprzedaż w

Chinach dzięki sieci ponad 130 dystrybutorów oraz trzem centrom logistycznym. Produkty tej marki są obecne w 22 najważniejszych prowincjach na terenie kraju. Chińskie zakłady Seleny produkują na rynek lokalny oraz rynki eksportowe.

2. **Grupa KGHM** ma wieloletnie doświadczenie w prowadzeniu działalności w Chinach (przede wszystkim jako partner China Minmetals Corporation, jednego z największych na świecie przedsiębiorstw zajmujących się handlem metalami i innymi surowcami). W minionych latach Grupa KGHM sprzedała China Minmetals Corporation około 560 tys. ton miedzi o wartości 2,4 mld dol. Do głównych zadań spółki Cooper Trading KGHM Shanghai, powołanej we wrześniu 2010 r., należą zakup sprzętu na potrzeby kopalni i procesu produkcyjnego, a także informowanie o bieżącej sytuacji gospodarczej i rynkowej w Chinach.
3. **Chipolbrok (CP)** stanowi interesujący przykład ilustrujący współpracę polsko-chińską. To spółka joint venture powołana do życia przez rządy Chin i Polski, mająca siedziby w Szanghaju i Gdyni (siedziba europejska), której działalność obejmuje transport morski i logistykę. Kontenery z logo CP można dziś spotkać w portach całej Europy i Afryki Północnej, Indii, Chin, Korei Południowej i USA. Od 2010 roku CP rozszerzył usługi transportowe do Brazylii i portów Ameryki Środkowej. Firma dysponuje nowoczesną flotą, a jej usługi spełniają najwyższe standardy wyznaczane przez największe rynki i wymagane przez operatorów najbardziej złożonych łańcuchów dostaw.
4. SHANDONG **TAGAO** MINING MACHINERY EQUIPMENT MANUFACTURING CO. LTD. Utworzony przez KOPEX S.A. i Shandong Taishan Jianneng Machinery Group Co. Ltd. w sierpniu 2007 r. w mieście Taian w prowincji Shandong. Polskie procedury produkcyjne i zaawansowana technologia zostały wdrożone w Tagao do produkcji wysokiej jakości hydraulicznych podpór ścianowych dla chińskich i azjatyckich kopalń węglowych.
5. SHANDONG **LIANGDA** FASING ROUND LINK CHAINS CO – Grupa Kapitałowa FASING Plc. Jest największym w Europie Centralnej i jednym z największych światowych producentów łańcuchów dla górnictwa, rybołówstwa, energii, cukru, cementu i w przemyśle drzewnym.

Pozostałe spółki z udziałem kapitału polskiego:

1. KGHM
2. MAGELAN
3. SELENA
4. CHIPOLBROK
5. LPP
6. AGATA MEBLE
7. ZŁOMREX
8. FASING (Shandong Liangda Fasing Round Link Chain Co. Ltd)
9. FAKRO (FBM Building Materials)
10. WYDAWNICTWO ADAM MARSZAŁEK
11. GAMET
12. TOPEX
13. VTS-CLIMA

14. FERRO (AMG JUST VALVE CO)
15. LSI- SOFTWARE
16. COMARCH
17. BIOTON
18. PMPoland
19. QINGDAO KAMAX BUFFER EQUIPMENT Co. Ltd
20. POL-CHINA TRADE & BUSINES CO
21. POLSTEAM SHIPPING COMPANY
22. NEW WAVE-EUROPEAN HEARING SOLUTION
23. REDAN
24. GRUPA GWARANT (FKI (Zhangjiakou) Mining Equipment Co. Ltd.)
25. SINCO
26. CHINA-POLAND ECONOMIC CO-OPERATION CENTER LTD
27. INTER MARINE
28. GRUPA STRATEGIA
29. KOPEX (Shandong TAGAO Mining Machines Manufacturing Co. Ltd)
30. JISKRA ENVIRONMENTAL CO, LTD
31. MR LAKE'S PANCAKES
32. MIMIC CORP
33. UNO FOODS
34. CHINA TEAM
35. 3.SIX.5
36. NEWWAVE -EUROPEAN HEARING SOLUTION
37. VARIANT
38. KONIMPEX
39. KOMANDOR
40. GREEK TRADE
41. FAKRO
42. KAMIENIARSTO JAN HYBIAK
43. SINA
44. KAN LTD
45. INVENA
46. AMBER FOODS POLSKA (SARMATIA)
47. SANBEI – RAFAKO

48. ROPCZYCE (Liaoning Xinrong Minerals Group Co Ltd)
49. REPORTER
50. UNIMET JEMIOŁA S.J.
51. INTERMAX
52.  (BIURO HANDLOWE)
53. LEK-AM
54. FLT
55. PRS SHANGHAI
56. NG2
57. 5-10-15
58. DEANTE
59. Vinderen
60. RTJ Taste



INNOWACYJNA GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



**MINISTERSTWO
ROZWOJU**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO



Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego